

Latwefch u Awies.

Nr. II. Zettortdeena 18tā Merz 1837.

Sluddin afschaan.

Kad muhsu augsiteizams zeenigs Kursemmes Ziwil-Guberneers no teem rusleem tohs Kursemmes Kambara teefas no prattis, ka Kursemmes gubernementes pilfati un aprinki lihds Imu Janwar 1837 dauds augstam Krohnim pee sawahm nodohschanaahm parrada palikfuschi, tad us winna wahrdeem ne buhs schehloht schohs parradus eedsift. Kursemmes waldischanas teesa talabb nospreedust, ka stahw rafkihts:

Buhs wisseem magistrateem un pilfungu teefahm ihpaschi peekohdinaht, bes kaweschanas tohs augstam Krohnim palikfuschus parradus eedsift un pee tahs peederrigas aprinka rentes teefas nodoht, ta ka V. dallā pilnigu Kreewu likkumu falikfchanas grahamata, tannis weetās 350 lihds 354 un 406 nolifts. Talihs arri buhs zaur fluddinaschanu, ka fcheit noteek, tahm laufa draudsehm un teem brihwlandim stipri pee firds lift, bes kaweschanas tahs parrada palikfuchas nodohschanas, tai weetā fur peekfriht nodoht, un talabb wiffas polizeies teefas, pagastu teefas, sahdschu un masu pilfatu preefschneeki, us tam dsihfees un speedifees, ja tee paschi ne grissb pee atbildeschanas nahkt, neweenu zilweku ne peeturreht, kas ne warretu zaur parahdischanas sihmehm peerahdiht, ka pehrneja gadda nodohschanas riktigi atlihsinajis. Kam taydas sihmes naw, un kas us scheem wahrdeem sawas nodohschanas ne atlihsina, to buhs pee peederrigas teefas aissuhiht, spreedumu gaidiht. To buhs jebkurrum wehra lift, kas ne grissb mantu un meeru faudeht!

Jelgawas pills, ta 12tā Merz 1837.

Wahldischanas teefas rahts Diedrichs.
Sekrechrs v. Böschwing.

No Merretas.

Kad schogadd atkal sawu draudsī esmu apmeklejis, tad winnai paschai, un arri zitteem, kam patihk to lassicht, schè sianu pahr to gribbu doht, ko tannī paschā esmu atraddis; un lai warretu redscht,zik lohti winnas leelums, ta ka deerwgaldneku un grahamneku pulks par 44 gaddeem wairojees, tad no teem basnizas-raksteem ta mahzitaja, kas manna preefschā schè bijis, pee faveem skaitleem tohs gribbu peelift, ko winsch 1793schā gadda ussihmejis. Bet tē wehl japeeminn, ka winsch wiffus schinni draudsē dsihvodomus skaitijis starp kurreem arri 260 kattohli bija, un es rikkai tohs no Lutteratizzibas. — Dwehselu pulks tik stipri irr wairo-

jees zaur to lohti teizamu bakku-dehstischani, kas jau no pascha eefahkuma no laudim tappe zeenita, un zaur ko neisskaitami behrnini no agras nahwes tappe isglahbti. — Bihbeles-beedriba luhdse schogadd mahzitajis, lai tee jel sawas draudsē ismekletu, zik katrā draudsē böhbeles un jaunas testamentes atrohnamas. Pehz tahm nu waizadams es arr wehl prassiju pehz jaunahm un wezzahm dsefinu-grahmatahm, pehz spreddiku-grahmatahm un böhbeles-stahsteem, un atraddu few par preeku, ka manni draudsēs behrni naw itt dihki no schahm leetahm, un ka no tahm peeminetahm leelakahm fw. grahamatahm ar wissu 1797 bij atrohnamas. Gan tee ne buhtu schinni leetā tik baggati, ja

zitti no winnu zeenigeem fungoem tohs ne buhtu no fenn laikeem apdahwinajuschi. Tà no 19 gaddeem ar zeenigu fungu wehleschanu ik gaddus no basnizas-lahdes 25 jaunas testamente tohp pirkatas, un starp teem jauneem deerwalgneekem isdallitas, kas wifflabbak mahzeja sawus pahtarus um grahmatu, zaur fo gan dasch jau tappe pastkubinahts us labbaku mahzischanu. Tà Nerretas skohla ifgoddus 6 no teem islaischameem behrneem dabbu pilnu dseesmu grahmatu. Tà Wezz-Mehmeles zeenigs kungs katru mahju ar weenu dseesmu un weenu spreddiku-grahmatu apdahwinaja. Tà lihds schim no Grizzgallès

skohlas neweens behrns ne tappe islaists bes grahmatas, un jebeschu tannì pagastà 152 leelakas grahmatas atrohnamas, tad es tatschu ne warru atgahdatees, ka kahds par sawu naudu buhtu kahdu pirzis. Ir Pilkalneeschì no sawa jauna zeeniga funga daschu grahmatu dabbuju-fchi, kamehr tur skohla irr. Wissuwairak pafchi par sawu dwehseles-barribu irr tehrejuschees tee gohdbigi Ilseefchi, pee kurreem prett zitteem pagasteem wairak grahmatas atrohnamas, jebeschu teem tikkai no ne fenn gaddeem paligs pee tahm rahdahs. Lasseet schè nu paschi, kà tas ar katru pagastu pee mums irr:

Muischás.	Wihrischku un seew. dwehseles.		Deewgald- neeki fas va 2 reis. eet.		Grahmatneeki.		fas mahf raf- stift.	Grahmatas.								
	tannì gaddù		tannì gaddù		1837			1 8 3 7.								
	1793	1837	1793	1837	1793	kohpâ	starp schém behr- ni	Bih- beles	Ja- nas test.	Fau- nas ds. gr.	Wez- jas ds. gr.	Syr- grah- mat.	Bih- beles	kohpâ		
Nerretà	1964	2885	1118	1702	271	1058	507	48	15	216	427	112	32	16	818	
Ilsemuischà	*765	778	328	477	132	410	151	31	14	83	205	68	38	15	423	
Pilkalnè	340	505	184	292	16	170	88	2	1	32	63	22	8	5	131	
Leelâ Suféijà	285	462	162	279	5	156	68	6	2	31	54	19	4	2	112	
Grizzgallè	243	420	124	265	22	159	57	1	2	27	93	20	4	6	152	
Wezz-Mehmelè	237	338	141	194	27	106	46	3	1	15	63	7	25	1	112	
Rittè	142	192	79	119	1	66	26	—	1	13	26	7	2	—	50	
	kohpâ	3976	5580	2136	3328	474	2125	943	91	36	417	931	255	113	45	1798

* no kurreem kahdi 150 bija kattohsi.

Schinnis skaitlòs ne stahw tee Luttera draudses lohzekli no Leischu vusses (229) kas arr pee schihs basnizas turrahs, bet kurrus scho gadd ne warreju wissus apmekleht, un no kurreem tadeht ne warreju wissu isprasshiht, kas schè peerakstifts. Kad winnu dwehseles un grahmatneekus pee sawas Kursemmes draudses pee-skaitu, tad ar wissu buhs 5809 dwehseles, un 2203 grahmatneeki, no kurreem wehl 976 no behrnu kahrtas.

Nerretà jau no 25 gaddeem irr skohla, kurrà ifgaddus 12 behrni par muischás makfu tohp

mahziti. Grizzgallè jau no wairak ne kà 50 gaddeem skohla, kurrà preeksch mannas atnahsfchanas mas behrni tikke mahziti, bet taggad wissi, kas tik tannì pagastà irr. Wezz-Mehmelè arri pirmak skohla bijusi, bet kas jau preeksch manna laika bij atnesta, un nuhle preeksch pahri gaddeem no jauna eezelta, tadeht arri pehz wezzas basnizas-rulles schinnis abbejòs pagastòs bij wairak grahmatneeki, ne kà Suféijas un Pilkalnes pagastà, kas tatschu dauds leelaki. No teem 976 scha gadda skohlas-behrneem 868 tappe mahjâs mahziti, un 108 skohlâs, prohti:

Nerretas	skohlâ	21
Ilsemuischias	—	22
Pilkalnes	—	16
Leelas Suissejas	—	17
Grizgalles	—	20
Wezz-Mehmeles	—	12

108 behrni.

Gan fchahs skohlas wehl wairak tiftu no behrneem apmekletas, un wehl ahrak labba mahzischana un gaischums isplattitohs muhsu draudse, ja tehweem un fainneekeem ne waijadsatu pascheem farveem behrneem lihds doht pahrtikschau, kas dascheem lohti gruhti nahkhs, un zaur fo teem arri dauds laika=gaischanas zellahs. Bet kas tam wainigs, ja ne paschi? Ir winni warretu redseht atweeglinaschanu schinni leetâ, ir winnu behrni atrastu skohlâ gattarwu maijsi um pahrtikschau, ja tee ne dohmatu: kats lai gahda pahr sewim, un Deewos pahr mums wisseem, — ja buhtu to darriuschi, us fo jau fenn tohs esmu skubbinajis, prohti lai wiss pagasts ruddeni famett no maijes, no putraimeem, no saknem um no aisleijas, kas pee behrni usturra zaur skohlas-laiku waijadsgis, kâ tas daschâ weetâ jau noteek, un kâ ne fenn wehl tee gohdigi Switteneeschi to darrija, us tahdu wihsî ir nabbagu lauschu behrnus schehlodami, kam zittadi naw nefahda pee-fluheschana pee skohlas. — Lai Deewos dohd, ka ir pee muhsu draudses lohzekleem tas bauflis tabs mihestibas drihs spébzigs un augligs rahditohs, un ka ir winni atsihtu, ka daudsî it weegli ar masumina weenam warr palihdseht, un ka ta labdarrischna, fo tee zitteem rahdiya, famehr pascheem wehl skohlas behrni ne bija, ir winneem par labbu nahks, kad winnu behr-neem skohlas=laiks pee=ees! —

Par pehrneja gadda basnizas-notifkumeem wehl scho finnu peeleteku: Schè veedsimme 230 behrni, no kurreem 6 pahri drihnu, 7 ahr-laulibâ, 12 nedsihwi, un 13 no Wahzu draudses. Pee Deewa galda tappe eefwehtiti 122, no kurreem 4 no Wahzu draudses; — pee fw. Deewagalda peegahje 7074, no kurreem 149

no Wahzu draudses; fw. laulibu dabbuja 80 pahri, no kurreem 4 no Wahzu draudses, un mirruschi irr 162, no kurreem 4 no Wahzu draudses. — Weens jauneklis Deewamschehl pakahrehs, un weens nosflikhe.

Wagner, Nerretas mahzitaas.

M i h z i g a b u h f c h a n a .

I.
Klau, tur staiga muddigi
Kahds it klah gar basnizu!
Trallina it lusigi,
Ne sinn svehtu schausmian.

2.
Nicht braufschus teitan nahks,
Bet tad garam wairs ne kluhs;
Nicht te dseedaht atkal sahks,
Lehma raudu-dseesma buhs.

R. S — 3.

T e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s .

Sinna no Wentespils aprinka teefas rulsteem.
Tanni fastridheschanâ ta Spahres muischas basniz-krohgera Johann Gärtner,

ar
to Schekas muischas melderi Johann Lihbe.
Kas notizzis, 25ta Webruar 1837.

Bij leezeeki: Meerakungs von Wolstki.
Affeessers von Heyking.

Us pawehleschanu tabs Keiseriftas Majestees, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., Wentespils aprinka teesa finnamu darra scho

s p r e e d u m u :

Kad suhdsetais pagehrejis lai pehz ta spreediuma schinni leetâ notiktu un apsuhdsehts zittus eemeflus ne warreja uskert, kâ ween: schis schinni leetâ gribboht papreelfchu apdohmatees, kurri wahrdi par neeelu turrani, tad apsuhdts ta leetahm, ja schihs to warretu, buhs suhdsetaja prassfchanas atlhidfsaht. Talab-bad schihs uhtrupê pahrdohdamas. Laiku un weetu noliske apsuhdseta mahjas weetâ us 26tu Merz deenu f. g. Scho spreediumu buhs Wahzu un Latweeschu awises, fluddinaschanu starpâ, wisseem finnamu darriht u. t. j. pr.

(Wentespils aprinka teesa noleek sawus wahrdus.)

Zswilke no rulsteem un us sawu ammata gohdu appakschrakstija,

D. Michelsohn, sekretehrs.

Us Kurszemmes Rambara teefas pawehleschanu tohp ta pee Wentespils Lizenta peederriga Ostenecka bohde ar wisseem tur peederrigeem semmes gabbaleem no Zahneem 1837, us 6 gaddeem us arrenti isdohsta un tas ischohlischanas terminus us 15tu un 16tu Merz f. g. noslikts. Kam tadeh patiktu schihs lectas us arrenti nemt, lai peeminnetas deenäs Wentespils pilskunga teefas nammä pulksten 12 preeksch puissdeenas atnahf, kur arri wiffas wajadigas sinnas dabbuhš.

Wentespils pille, 12tā Webruar 1837. I

(L. S.)
(No. 712.)

H. E. von Korff, assessor.
Aktuar Ed. von Hertel.

No Kuldigas Krohna pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas buhtu pee tahs mantas to nomirruscha Krohna Sprinzes muischach faimmekei Dselmu Turra Lettaura un Dsirreneelu Andscha Grundmannia, usaizinati, ar sawahm prassichanahm 4 neddelu starpā, prohti lihds 2tu April f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Kuldigas pagasta teefas, 5tā Merz 1837. 3

††† Schaggat J. Franz, preechdetais,
(Mr. 162.) E. Schwarz, pagasta teefas frihweris.

No Krohna Klohster Aisputtes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas prassichanas woi mellechanas

pee tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Krohna Baffes muischach faimmeek Launarrai Petera Grawwa buhtu, usaizinati, diwu mehneshu starpā, un wisswehlak lihds 7tu Mei f. g. scheit peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps flauſichts.

Baffes muischā, 12tā Merz 1837. 3

(L. S.) John Jacobsohn, pagasta wezzakais.

(Mr. 47.) Fr. Grening, pagasta teefas frihweris.

Zittas fluddinachanas.

Tee flauzami lohpi Kr. Smahrdes muischā irr no Zahneem 1837 us arrenti dabbujami. Kam patiktu schohs lohpus us arrenti nemt, lai pee muischach waldischanas peeteizahs kur arri flahtakas, sinnas dabbuhš.

Behrfsukrohgerim us leelzeltu no Felgawas us Dohbeli, Mahrtin Steinbergim, 1mā Vierz no rihta pulksten 5 weens melns sirgs no stalta issagts, 3 gaddus wegs, patlabban weenu sohbu ismettis, ar baltu blekki puissplaufta leelumā us kreisahm ribbahni. Sirgs bij nichraini leels. Kas skaidru sunu pahr scho sirgu pee Felgawas Latw. rihta mahzitaja dohd, dabbohu 10 sudr. rubl. pateizibas naudas.

Naudas, labbibas un prezzi sirgus us plazzi. Nihgā tannī 8tā Merz 1837.

	Sudraba naudā. Rb. Kv.		Sudraba naudā. Rb. Kv.
3 rubli 59½ kap. papihru naudas geldeja	I —	I pohds kannepu . . . tappe maksahs ar	80
5 — papihru naudas	I 38	I liunu labbakas surtes	10
I jauns dahlderis	I 33	I — sluktakas surtes	90
I puhrs rudsu . . . . tappe maksahs ar	I 15	I tabaka	65
I — kweeschu	I 90	I — dselses	65
I — meeschu	I —	I — sveestia	2
I — meeschu - putraimu	I 50	I muzzä filku, preeschu muzzä	50
I — ausu	I —	I — wihschnu muzzä	75
I — kweeschu - miltu	I 70	I — farkanas sahls	50
I — bihdeletu rudsu - miltu	I 30	I — rupjas leddainas sahls	5
I — rupju rudsu - miltu	I 50	I — rupjas baltas sahls	4
I — firnu	I 10	I — smalkas sahls . . .	50
I — linnu - sehelas	I 40	I —	25
I — kannepu - fehlas	I 50	50 grashī irr warra jeb papihres rublis un	
I — kimmnu	I 5	warra nauda stahw ar papihres naudu weenā	
		maksā.	

Brihw drifkeht.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrahi von Braunschweig, grahm. pahlruhkoais.

No. 104.